

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVII

Price 25c

Wednesday, May 21, 1980

Chicago, Ill. — Trečiadienis,

Nr. 92

VĖL TYRINĖS MIAMI POLICIJOS ĮSTEISINIMA

LIETUVIAI POLITINIAI KALINIAI SOV. SĄJUNGOS LAGERIUOSE

(Tęsinys)

Amerikos Lietuvių Taryba veda okupanto kalinamų lietuvių kartoteką ir iš jos čia skelbiame eilę payardžių, kad visada prisimindami okupanto skriaudas, keltume pasaulyje balsą dėl kalinamų brolių išlaisvinimo.

20) Grigas Stasys, g. 1913 m., 1941.VI sukilimo dalyvis, 1967. IX.28 Kupiškėje nut. 15 m., kalinamas konc. stov. 2.

21) Indrikas Robertas, kalintas konc. stov. Rusijoje.

22) Jakubauskas Kazys, g. 1920 m., nut. 1965 m., bausmė 15 m., kalinamas Mordovijos konc. stov. 385/17.

23) Januševičiūtė Rūta, stud., Vilnius, suimta 1979.V.3.

24) Jaškūnas Henrikas, g. 1927 m., 1946 m. išvežtas į Inčos konc. stov., komi resp., paleistas 1955 m., vėl suimtas 1957 m. išv. į Zubovo-Beruchoj. Mordovijoje, paleistas 1959 m., trečią kartą suimtas 1976. XII.22 Jonavoje, Kauno aps. 1977.XI.28 nuteistas 10 m. griežto režimo ir 5 m. tremties. Kalinamas: 431120 Mordovskaya ASSR, Zubovo-Poliansky Rayon, pos. Sosnovka, Uch. ZhKh 385/1-6.

25) Jauga Antanas, g. 1921 m., buv. polic. Papilėje, Šiaulių aps., 1967.XI.17 Šiauliuose nut. 15 m., kalinamas Permės konc. stov. 389/35.

26) Jucys Juozas, g. 1915 m., suimtas 1971 m., nuteistas 12 m., kalinamas Permės konc. stov. 389/35.

27) Jurevičius Meislovas, buv. partiz., 1950.V.29 suimtas. nut. 25 m. ir 5 m. atimtos teisės, 1956.VI.29 amnestuotas, 10 m. dirbo Liet. Aklųjų draug. gaminių inžinierio kombinat. Šiauliuose, 1975.I.10 iš darbo atleistas, buvo zakristijonas Šiauliuose, 1979.VIII.23 dalyvavo demonstracijoje Maskvoje, Lietuvos Helsinkio grupės narys, 1980.II pradžioje suimtas.

28) Karalius Jonas, 1941.VI sukilimo dalyvis, 1967 m. Kupiškėje nut. 25 m., kalinamas Permės konc. stov. 33.

29) Korsakas Antanas, g. 1908 m., nut. 1967 m. (kitomis žiniomis 1963 m.), bausmė 15 m., kalinamas Mordovijos konc. stov. 385/19.

30) Kuržinskas Jonas, kalintas Permės srit. konc. stov. 389/35.

31) Kvarciejus B., kalintas Permės srit. konc. stov. 35.

32) Lapienis Vladas, s. Antano, g. 1906.VI.6, ekonomistas,

baigęs Vilniaus univ., vedęs, pensininkas, 1976.X.19 suimtas už laikymą "antitarybinės" literatūros, už platinimą LKB Kronikos, A. Solženicyno "Gulago Salyno" I dalies. Vilniuje 1977. VII.25, nuteistas 3 m. ir 2 m. tremties. Konc. stovykloje už negalėjimą atlikti sunkių darbų du kartus baustas karceriu. Adresas: Mordovskaya ASSR, Stančija Potma, P/O Lesnoi, Uch. ZhKh 385/19-2.

(Bus daugiau)
(ALT Informacija)

IRANO LAIVYNAS IR AVIACIJA RODE SAVO GALYBĘ

TEHERANAS (UPI). — Irano laivkrašiai skelbė, kad amerikiečiai, norėdami išgąsdinti iranėčius, Persų įlankoje ir Irano pasieniuose leido nežinomus skraidančius objektus ir pulsuojančias šviesas. Parodymui savo galybės, Irano laivynas ir aviacija pirmadienį pradėjo 48 valandų manevrus Hormuzo mariose, iš kurių įplaukiama į Persų įlanką.

Manevrus stebėjo Irano prezidentas Bani Sadr. Jį lydėjo štabo viršininkas ir aukšti laivyno bei aviacijos pareigūnai.

Irano laivynas yra aprūpinamas Amerikos ginklais ir amunicija, tik vienas kovos laivas yra apginkluotas Anglijos pabūklais. Laivyne tarnauja apie 30,000 jūreivių.

CHICAGO, Ill. — Buvęs prezidentas Gerald Ford pareiškė, kad respublikonas John Anderson gali pakenkti respublikonų partijos kandidatui prezidento pareigoms, jeigu jis bandys nepriklausomai kandidatuoti prezidento pareigoms.

Jis galėtų visai dviejų partijų sistamai pakenkti, jei nei vienas kandidatui negavus reikalingos daugumos, Atstovų rūmai turėtų nuspręsti, kas bus mūsų naujas prezidentas.

Leonidas Brežnevas, išklaušęs Gromykos informacijas, manė, kad prancūzai pritarus rusų planams, bet apsiriko. V. Giscard d'Estaing aiškiai Brežnevui pasakė, kad jie privalo keltis iš Afganistano, jeigu iš tikrųjų nori taikos pasaulyje.

Paveiksle matome prezidentą prie savo stalo apskritajame kambaryje (Oval Office). Čia prezidentas Carteris aptaria svarbiausius klausimus ir sprendžia pačias sudėtingiausias problemas.

PASITARIMAI VARŠUVOJE SUKĖLĖ DAR DIDESNES PAINIAVAS

SOVIETAI GALES DALYVAVTI IR SKLEISTI SAVO PROPAGANDĄ NEPAKEITĘ POZICIJOS AFGANISTANE

VARŠUVA, Lenkija. — Laidydamiesi savo okupacinę kariuomenę Afganistane ir žudydami kaimų gyventojus bei už laisvę kovojančius afganistaniečius, Sovietų Sąjunga pradėjo taikos ofensyvą Vakarų pasaulyje. Tuotikslu Varšuvoje, Vilanovos pilyje, pirmadienį susitiko ir tris su puse valandos kalbėjosi Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing ir Sovietų Sąjungos prezidentas Leonid I. Brežnevas.

Konferenciją suorganizavo Lenkijos komunistų partijos sekretorius ir diktatorius Edward Gierek, kuris pradžioje taip pat dalyvavo konferencijoje. Išleistame komunikate tenka kai rašo, kad dviejų valstybių vadai kalbėjo apie tarptautinę padėtį ir tarėsi, kaip sumažinti esamą įtampą.

Tačiau prancūzai išleido atskirą komunikatą. Jame rašo, kad buvo kalbama apie Afganistano okupaciją, bet abiejų nuomonių buvo visi priešingos. Vienok Prancūzijos prezidentas pasiūlė šaukti pasaulio viršūnių konferenciją, kuri įvyktų 1981 metais. Prancūzai mano, kad būtų reikalinga ne vėliau 1981 m. susaukti pasaulinę konferenciją įtampai sumažinti.

Komunikate taip pat rašoma, kad visos valstybės yra bendros nuomonės, jog situacija Irane turi būti išspręsta paleidžiant įkaitus.

Varšuvos konferenciją sutiko labai šaltai Valsybės departamentas. Apie ją JAV bus išsamiai painformuotos tik šeštadienį.

— Reikalaujant Baltijoms Rūmams, Senatas 44-35 balsų dauguma paskyrė Nikaragvai \$75 milijonų pašalpą, atstatyti nuostolius, padarytus laike pilietinio karo,

KALBA APIE AMERIKIEČIŲ PALEIDIMĄ

PARYŽIUS, Prancūzija. — Iš Irano atėjusios žinios sako, kad Irano vyriausybė vis dėlto planuoja paleisti kalėjimuose laikomus amerikiečius. Kai tik susirinks Irano islamiškas parlamentas, jis pirmą eilę aptars vyriausybės klausimą, o vėliau imsis spręsti santykius su Amerika.

Atėjusios žinios sako, kad Irano naujas parlamentas amerikiečius suskirstys į tris grupes. Vieną grupę vyriausybė pasiūlys tuojau išleisti, antrąją išleisti kiek vėliau, o trečiąją grupę — buvusius ambasados patarėjus išleisti vėliausiai.

Dabartinė Irano vyriausybė mato, jog JAV nenori, kad Irano žmonės nukentėtų, ji taip pat nenori stumti Irano į Sovietų rankas. Labai griežti prezidento reikalavimai sustiprintų komunistų poziciją Irane ir pastumtų kraštą į komunistų orbitą.

LAKŲNAS IŠVENGE DIDELES NELAIMES

CHICAGO, Ill. — Pirmadienio rytą O'Hare aerodrome buvo išvengta didelė nelaimė, kai du keleiviniai lėktuvai nesusidūrė dėl nepaprastai gyvo vieno lakūno apdairumo.

American Airlines lėktuvo lakūnas William Voltz leidosi 9-tuoju taku, kai jis pastebėjo keleivinį Braniff International bendrovės lėktuvą, kylantį 4-tu taku. Lakūnas Voltz pastebėjo, kad sankryžoje jo lėktuvas susidurs su kilti besirengiančiu. Greitai reaguodamas, jis taip išmanė, kad jo lėktuvas pakilo apie šimtą pėdų ir išvengė susidūrimo. American Airlines 727 lėktuve buvo 121 keleivis ir 7 įgulos nariai, o Braniff International 727 lėktuve — 125 keleiviai ir 8 įgulos nariai.

Visi kontrolieriai pripažįsta, kad nelaimės išvengė greitas lakūno W. Voltz susigaudymas.

F. BELAUDE TERRY — PERU PREZIDENTAS

LIMA, Peru. — Didele balsų dauguma praeitą sekmadienį Peru Respublikoje buvo išrinktas krašto prezidentu Fernando Belaunde Terry. Peru kariai prieš 12 metų surošė perversmą ir nuo to laiko jie valdė kraštą. Šimtą kariai priėjo išvados, kad reikia paversti krašte pavyzdžius rinkimus ir atiduoti šalies valdžią daugiausia balsų gavusiems kandidatui. Visi kariai plačiai klausimą aptarė ir sutiko atiduoti krašto valdžią išrinktam prezidentui ir klausyti jo įsakymų.

Naujas prezidentas prieš rinkimus pradžioje atiduoti Peru Respublikos laikraščius buvusiems jų savininkams ir įvesti visišką spaudos laisvę. Šias savo mintis jis vykdė iki 1968 metų, kai buvo krašto prezidentas. Peru kariai jį nuvertė, bet respublikos, kiekio teismo jam neruošė ir nesusaukė. Kariuomenėje buvo tokių, kurie priešinosi perversmui, o vėliau vis reikalavo, kad būtų praversti laisvi rinkimai ir kraštas būtų valdomas demokratinėmis priemonėmis.

P. KORĖJIEČIAI MAISTAUAJA PROVINCIJOS MIESTUOSE

SEULAS, P. Korėja. — Aprius mištamis sostinėje, kruvinos demonstracijos prasidėjo didesniuose Pietų Korėjos miestuose. Pirmadienį studentai ir gyventojai demonstravo Kwangju mieste. Trečią demonstracijos dieną dalyvavo apie 50,000 asmenų. Jie kovojo su parašintininkais. Buvo užmušti ir sužeisti, tačiau skaičiai nėra paskelbti. Liudininkų pranešimais, gatvės atrodė kaip kovos laukas. Antradienį apie 200 demonstrantų nušėstų su policija Seulo centrinės geležinkelio stoties rajone. Areštuota 10 studentų. Demonstrantai buvo išsklaidyti ašarinėmis dujomis.

Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing pasakė Brežnevui, kad atsauktų karo jėgas iš Afganistano.

PROKURORAS TVIRTINA, KAD TEISMAS POLICININKAMS BUS BEŠALIŠKAS

JUODZIAI REIKALAVO, KAD MIAMI POLICIJA BŪTŲ TRAUKIAMA TEISMAN

MIAMI, Fla. — Nedidelė Miami juodžių grupė sukėlė tokias dideles aistras, kad tris dienas Miami mieste buvo riaušės, gyvybės neteko apie 20 žmonių, padarė apie šimtą milijonų dolerių nuostolių, o vyriausias prokuroras, prezidento Carterio pasiūstas į Floridą, pareiškė, kad keturių policininkų byla turėtų būti iš naujo peržiūrėta, nes jam atrodo, kad pasikeitęs sprendimas galėtų būti neteisingas. Prokuroras tvirtina, kad tas sprendimas buvo neteisingas, bet sako, kad galėjęs būti neteisingas.

Miami įvykiai sukrėtė visą kraštą. Prezidentas Carteris, norėdamas išvengti nesupratimų, pasiuntė į Miami patį vyriausią krašto prokurorą, kad reikalas būtų dar kartą ištirtas. Prokuroras žino, kad įstatymas neleidžia žinogaus du kartus teisti už tą patį nusikaltimą, bet jis turi būti rėti pakankamai mokyvų, jeigu praneša, kad paskelbtame sprendime galėjo būti klaidų.

Prokuroras aiškiai pasakė, kad tariamas nusikaltimas įvyko praėjusių metų pabaigoje, o praėjusią savaitę buvo svarstoma keturių baltų policininkų, liečianti byla. Bylą Amerikos teismas išnagrinėjo pagal veikiančias Amerikos teismų taisykles, rado policininkus nekaltus ir visus išteisino.

Prokuroras Benjamin Civiletti buvo užklaustas, ar policininkai galės tikėtis bešališko ir teisingo sprendimo, jeigu jų byla bus vėl išnagrinėta. Jis neabejojdamas atsakė teigiamai. Prokuroras pasitiki Amerikos teismų teisingumu ir yra įsitikinęs, kad policininkai bus išklausyti ir bus kreipiamas dėmesys į joms prikeliamus kaltinimus.

Prokuroras žino, kad policininkai buvo kaltinami už priimaną vieno juodaodžio bizniero, pardavinėjusio apdraudą. Nelaimingas mirė už keturių dienų, samonės neįgavęs. Nuo to laiko rajone, kur tas biznieras gyveno, vis kilo neapykanta ir noras keršyti. Kai praėjusią savaitę buvo paskelbtas prisiekus

Valery Giscard d'Estaing

Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing pasakė Brežnevui, kad atsauktų karo jėgas iš Afganistano.

JAU PRADEJO RINKINI-MINĖ KAMPANIJĄ

Nors prezidento rinkimai bus lapkričio 4 dieną ir kandidatai į Baltuosius Rūmus dar nėra nominuoti partijų konvencijose, tačiau buvęs Kalifornijos gubernatorius Ronald Reagan jau pradėjo rinkiminę kampaniją. Kalbėdamas Detroite, pirmadienį jis pareiškė, kad prezidento Carterio ekonominė politika pakenkė automobilių ir kitoms pramonės šakoms.

— First National banko direktoriai ieško naujo banko prezidento. Kol nebus surastas naujas, pirmininkaus atsisakys.

siųjų teismo sprendimas, kad policininkai nekalti, įtempta padėtis pasidarys nesulaikoma. Pasiųktinimas buvo toks staigus ir taip greitai išsivystė, kad jis, tarytum gaisras, užėmė platų miesto gyventojų sluoksnį ir pasireiškė žiauriomis naikinimo ir žudymo priemonėmis. Pirmą eilę enen staigiai buvo naikinami policijos automobiliai, mėtomos akmenys ir pravažiuojančius policininkus ir jie buvo koliojami. Gubernatorius iš pradžių pasiuntė į Miami 1,100 nacionalinės gvardijos karių, kurie apsaugo negrą valdomą Miami sritį, bet jau tada neapykanta ir turto naikinimas buvo išsiplėtęs ir ejo visu smarkumu. Gubernatorius turėjo pakviesti dar 3,500 nacionalinės gvardijos karių, kurie tikrai pirmadienio naktį pradėjo įvesti šokią tokią tvarką visoje riaušių srityje. Policija pradėjo aiškinti riaušių ir gaisrų kėlejus. Čia bus kitos bylos, kurias spres kiti teismai.

Miami miesto meras buvo labai patenkintas, kad atvyko vyriausias prokuroras B. Civiletti į Miami ir savo akimis panoro pamatyti, kas ten darėsi. Meras Maurice Ferre pranešė prokurorui ir spaudai, kad Liberty City rajone šių riaušių centre, kilo 50 didelių gaisrų. Buvo deginami oficialių įstaigų pastatai, degė krautuvės ir biznio įstaigos, bet taip pat degė ir juodžių namai. Meras įsakė laikyti uždarytas visas mokyklas iki trečiadienio, kad vaikai nebūtų sužaloti keršto nesuvaldančių žmonių.

Prokuratūra yra pasiryžusi peržiūrėti bylą, kuri davė pradžią visoms šioms riaušėms, bet taip pat trauks teisman kiekvieną Miami mieste buvusį žmogų, kuris kvietė, ragino ir pats ejo kelti gaisrų, piauistyti automobilių padangas ar koku nors kitu būdu prisidėjo prie netvarkos kėlimo.

Dade apskrities šerifas yra įsitikinęs, kad padėtis dabar jau grįžta prie normalių vėžių ir riaušės jau pasibaigė. Svarbu, kad nacionalinės gvardijos kariai pajęgtų surasti gaisrų kėlejus ir riaušių kurstytojus.

KALENDORĖLIS

Gegužės 21: Viktorija, Valentas, Vydminė, Puikė, Vaidevutis. Saulė teka 5:24, leidžiasi 8:09. Oras giedras.

Jono Vaičiūno žodis Kalantos ir kitų susideginusių minėjime š. m. gegužės 18 d.

1972 metų gegužės mėnesio keturioliktoji diena. Pavergtas kraštas žydi tomis pačiomis spalvomis, kaip ir nepriklausomybės laikais. Lyg ir atsigauna prispaustas lietuvis: šypnelis, traukdamas išvargintą krūtinę jazminų, alyvų, ievų žiedų besisklandančius kvapus.

Sekmadienio vidudienis. Mieguistas Kaunas. Pavargęs. Sėdinti žmonės miesto sode ant suolėlių, o gal vaikštinėja šlaip sap, kad tik ką nors veiktu. Nė galvoti nieko daug nenorima.

Negausių poilsiautojų tarpe atsiranda jaunas, aukštas, ilgaplaukis jaunikaitis. Rankoje stiklinis indas, pripildytas šviesaus skysčio. Ar vynas? Gal alus? Degtinė? Limonadas?

Priskuba jaunuolis prie fontano ir atsisėda ant suoliuko. Ana pieš stovinčio suolo jau senokai išsiis moteris. Apglobia jaunikaitį nedomingu žvilgsniu: daug dabar tokių vaikštinėja Kauno gatvėmis.

„Bet šis lyg ir netoks. Kodėl jis išsitraukęs iš kišenės užrašų knygėlę, kažin ką į ją įrašęs, numetė toli nuo savęs? Kodėl jis atsistojo ant suolėlio, kodėl jis pradėjo kalbėti prieš pavergėjus? Kodėl jis šauktė šauktė lietuvių nepasiduoti ir kovoti su raudonoju okupantu?“

Praeiviai staptelia ir klausosi jaunikaitio žodžių. Kas jis tas drausolis, ne vienas viduje išsitaria? Viesai kalbėti prieš valdžią... Ne, čia kažkas ne taip.

Pagalau keistasis jaunuolis baigia savo mintį ir vikriai nusloka nuo suolelio. Nusima nuo rankos laikrodėlį, nusiuosia batų ir meta juos šalin. Žengia keletą žingsnių ir vėliau pievėlė. Atsidaro savo indą su skysčiu ir juo visas apsišlaksto. Vieną ir kitą kartą. Išsima degtukus: vienu užsidega cigaretę, kitu — savo drabužius. Per dvi sekun-

des jaunuolis visas liepsnose. Ar jis jaučia skausmus? Be abejo, bet, nežiūrint to, degdamas vikriai laksto po pievą ir šaukia: laisvės Lietuvai. Ne viena kartą, bet dešimtis.

Laisvės Lietuvai, laisvės Lietuvai...

Iš visur pradeda skubėti žmonės. Gal dar pavyks jaunuolį išgelbėti. Ir policijos pareigūnai čia. Bet jaunuolis nesileidžia pagauti: degančiais drabužiais laksto, kol, pagaliau, netenka jėgų ir sukiumba, į policininkus šaukdamas: šalin, šunes.

Jau nepakyla drausolis. Neišlaiko nežmoniškų kančių, pralinės, pripildytas šviesaus skysčio. Ar vynas? Gal alus? Degtinė? Limonadas?

Pirmoji pagalba nugabena didvyriškas ligoninės. Sakoma, dar pavyksta jį trumpai atgaivinti. Bet nesileidžia tardomas, tik vis kartoja: aš žuvau už Lietuvos laisvę.

Vėl netenka sąmonės ir daugiau jau neatsigauna: lygiai po dvylikos valandų kančių, tai yra, nakčia dvyliką valandą, jis atiduoda savo taurią sielą Pasaulio Viešpačiui.

Liudininkas pasakoja, ką jaunikaitis buvo į knygėlę įrašęs: geriau garbinga mirtis, negu gėdingas gyvenimas... Savo mylimą merginą įrašęs: aš kitą negalėjau.

Romo Kalantos palaikai buvo pašarvoti jo tėvų namuose Viliampolėje, Panerių gatvėje. Aišku, gandas apie įvykį per kelias valandas pasiekė ne tik Kauno, ir provincijos gyventojus, net kitų, vadinamųjų, „respublikų“ žmones. Romui mirus, visas Kaunas daugiau nieko nekėlė, tik: Romas Kalanta, Romas Kalanta. Garbė Tau, tautai didvyri!

Šimtų vainikų ir tūkstančių gėlių puoščių asarodami lietuviai sunėdė prie Kalantos karsto. Gėlės netilpusios visame bute: teko jas sukrauti net ant šilvatvijo. Tačiau yra ir kitas aiškinimas, būtent, kad ant Kalantos karsto policija iš viso gėlių nėra leidusi dėti. Tas dalykas visai tikėtinas, bet dar kol kas daug faktų neskelbia net gyvieji liudininkai ir šeimos artimieji. Ir suprantama, kodėl. Be mažiausios abejonės, kur nors yra surašyta visa įvykio plati istorija, žinoma, ne viename egzemplioriuje, ir kada nors ji bus paskelbta.

Visai aišku, kad laidotuvsna buvo prisirinkę tiek žmonių, kad jėti vidun ir pamatyti velionį buvo labai sunku: lankytojų eilė buvo nusidriekusi nuo ir Andriuskevičiaus susideginimą. O okupantas vėl padarė savo. Buvo skelbta, kad laidotuvs bus laidojamas ketvirtadienį, gegužės mėnesio 18 dieną 4-tą valandą po pietų. Policija, bijodama neramumų, uždarė Kalantų namus 2 valandą, o karstą, išnešę pro užkalinę duris, ir tik tada į giminės galėjo Romą palaidoti į paskutinę poilsio vietą. Romai kapinės, taigi visai neten, kur turėjo būti laidojamas, būtent Kleboniško kapinėse, kur minios žmonių buvo susigrūpusios.

Tai dar labiau uždegė minią, ir prasidėjo sukilimas, tikra to žodžio prasme. Jaunimas ir nejaunimas su plakatais, išsiskiriantis eilėmis, nubangavo iš Viliampolės į Kauną, o miesto sode, kur Kalanta buvo susideginęs, plakatai su reikalavimu Lietu-

Debiutantė MARYTE OKSAITE.

Joanos ir Kazimiero Oksų dukra, Chicago, Ill. Šįmet baigė Mother McAuley aukštesniąją mokyklą. Yra garbės studentų organizacijos narė, mokytojų padėjėjų programos pirmininkė. Įtraukta į Amerikos aukštesniųjų mokyklų pasižymėjusių studentų sąrašą. A Capella choro narė. Laimėjusi atžymėjimus bėgimo lenktynėse. Vaidina Mother McAuley, Brother Rice ir vasaros teatro scenos pastatymuose. Mėgsta rankdarstų sąrašą. A Capella choro narė. Laimėjusi atžymėjimus įvairių lėšų teikimo vajų. Yra priimta į Washington universitetą, Seattle, Washington, jūrų mokslo studijoms.

Chicago Lietuvių Moterų klubo tradicinis Gintaro balius įvyks birželio 7 d. Conrad Hilton viešbučio didžiojoje salėje.

dosios, Romo Kalantos atlydint laukdamos. Aišku, nieko nesulaukė, bet žinią atnešė motociklu atlekęs Kalantos bičiulis, kad Romas laidojamas visai kitur. Minia nuskubėjo nurodyta kryptimi, bet, deja, per vėlai: radusi tik Romo motiną o pats didvyris jau buvęs po žeme.

Nuo susideginimo dienos iki palaidojimo, žmonės nešė nešė gėles susideginimo vieton. Policija vaikė, neprileido, tačiau nepajėgė sustabdyti, nors fotografavo, norėdami pagrasdinti. Niekas nieko nepagelbėjo.

Pats didysis neramumas kilo po to, kai Romas buvo anksčiau numatytą laiką ir kitur palaidotas. Įsiuto Kaunas. Ypač, jaunimas neišlaikė. Įvyko stiprių susidūrimų su policija. Sakoma, kad vienas policininkas buvęs užmuštas. Visai tikras faktas, kad muštinėse būta daug sužeistų ir iš policijos ir iš minios tarpo.

Tai dar labiau uždegė minią, ir prasidėjo sukilimas, tikra to žodžio prasme. Jaunimas ir nejaunimas su plakatais, išsiskiriantis eilėmis, nubangavo iš Viliampolės į Kauną, o miesto sode, kur Kalanta buvo susideginęs, plakatai su reikalavimu Lietu-

J. ŠARAPNICKAS

HAMILTON, ONTARIO, KANADA

HAMILTONO TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS "GYVATARAS" IŠKILMINGAI PAMINĖJO 30 METŲ VEIKLOS SUKAKTĮ

Sukakties paminėjimas—koncertas įvyko š.m. balandžio 13 d. Scott Park auditorijoje.

Hamiltono Lietuvių kolonija savo didumu Kanadoje yra trečioji, bet savo tautine veikla neatsiliekia nuo didžiųjų lietuvių kolonijų. Be abejo, jai laimė, kad Hamiltone apsigyveno gabūs meno vadovai, darbštūs organizatoriai ir tautiečiai, nuoširdžiai remiantieji meno vėlinius tiek medžiaginiai, tiek ir gera savo valia.

Kiekviena tautinė veikla pareikalauja daug pastangų, o ypatingai organizuojant meno vienelę, nes jis, kaip toks, iš pirmos dienos pareikalauja iš menininkų daug liudslaidžių valandų ir redžiaginių išlaidų, nors už tą niekas neatlygina.

Hamiltono yra keli meno vietiniai, aktyviai veikiantys, bet šioje korespondencijoje paliesiu tik tautinių šokių ansamblį "Gyvatara", atšventusį 30 metų veiklos sukaktį.

Pastovį Gyvataro veiklą prasiidėjo nuo 1950 metų, kada į Hamiltoną atsikėlusi Genovaitė

vai laisvės buvo visos demonstracijos priekyje. Kas būtinai pabrėžtina, kad būta atkeliavusių jaunuolių iš okupuotos Estijos ir Latvijos, taip pat, Ukrainos ir Gudijos. Smulkiau apie tai dar nėra skelbiama.

Minia pakypio prie Vykdomojo Komiteto būstinės, priešais miesto sodą, pakėlus kumštis ir reikalaujama: laisvės Romo tėvui. Atrodo, kad Romo tėvas buvo suimtas, bent tuo laiku. Iš Vykdomojo Komiteto būstinės išėjęs pareigūnas reikalavo išsiskirti. Tuo metu pradėjo reiki policijos tempama moteris. Minia vėl neišlaikė: paleido į policiją akmenį. Tada policija puolė žmones rimbais. Pasidarė kažkas panašų į Kražių skerdynes, tik čia buvo dešimt tūkstantinė minia, užtvindžiusi visą Laisvės alėją. Kiti susibūrė susideginimo vieton, prasidėjo kalbos, reikalaujantys Lietuvai laisvės. Kad policija jaunuolius užpuolė rimbais, šie nepasidavė, atsuko ir patys puolė policiją, priversdama ją bėgti. Jaunimas užtraukė Lietuvos himną ir, be paliovos kartodamas laisvės šūkius, sustojo prie Iguulos bažnyčios. Čia policininkus vėl išvėikė ir grįžo į miesto sodą. Vėl susidūrė su rimbuota policija, bet daugiau nesipriešino, išsiskirstė.

Tą dieną burliokai buvo gėmė apie tūkstantį jaunuolių, nors vėliau daugumą jų paleido. Kada į gatvės išėjo Vidaus Reikalų Ministerijos kareiviai, varėdami gumines lazdas, sužalojo tūkstančius demonstruojančių, sulaužydami raktikaulius ar jų galvas. Pagaliau, dienos sukilimas buvo numalšintas, bet rytojau dieną vėl prasidėjo. Žinios nesutinka: vieni sako, kad iš pat ryto prasidėjo eisenos, kiti — kad tik po dvylikos. Tik aišku, kad ir antrą dieną buvo nukentėję apie 500 jaunuolių, ypač nuo kariuomenės, vadinamųjų „bananų“, kurių per naktį buvo užsakyta ir paskubomis pagaminta net visas tūkstantis.

(Bus daugiau)

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning in hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: Preparation H. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

damas lietuvius. Visos šios išvykos buvo padengiamos Kanados valdžios lėšomis, nes Gyvataras Ottawoje jau buvo žinomas.

1967 m. festivalius sekė Ontario Diena Expo-67, Place de Nations, Montrealyje. Programą sekė virš 15,000 žmonių. Pagalminas filmas "They Came to Build", kuriame yra ir Gyvataras.

1968 m. pavasarį Kanada buvo pakviesta dalyvauti tarptautiniame festivalyje, kuris turėjo įvykti rugpjūčio mėn. 12-15 d.d. Pirėnų kalnų miestelyje Montrejeau, Prancūzijoje. Ir šį kartą Leon Kossar parinko dabar jau visai Kanadai atstovauti Hamiltono Gyvatarą kartu su Montrealeo Les Danseurs du St. Laurent. Šiai išvykai Kanados valdžia buvo pažadėjusi Gyvataro kelionei \$5,000 paramą. Tačiau pažadėta parama neatėjo laiku. Ne tik Gyvataro vadovai ir šokėjai buvo susirūpinę, bet ir visi Hamiltono lietuviai. Organizacijos stengėsi pagal išgales skirti aukų iš kasos ir patys nariai asmeniškai aukoti SLA 72 kuopa. Hamiltono, daugiausia suaukojo Gyvataro išvykai. O SLA narys, didelis patriotas lietuvis Kazys Mikšys pranešė Gyvataro vadovams: "Į Prancūziją ruoškitės važiuoti, jei negausite prieš išvažiuojant Kanados valdžios pažadėtos paramos — \$5,000, aš turiu tiek banke ir perleisiu jums kelionės išlaidoms padengti, o vėliau žiūrėsim kas bus".

Prieš pat kelionę, po didelių pastangų, Gyvataro šokėjai gavo pažadėtus \$5,000. Čia didelis nuopelnas priklausio K. Mikšiui už pažadėtą tokią stambią pagalbą kritiškame momente, kad tik lietuvių tautinių šokių grupė Gyvataras galėtų išvykti į Prancūziją ir ten pademonstruoti lietuvių tautinius šokus ir pagarsinti lietuvių ir Lietuvos vardą svetimtaučiu tarpe.

Sėkmingos gastrolės Europoje dar labiau išgarsino Gyvataro vardą ir po to sekė eilė pasirodymų įvairiose Kanados vietovėse.

(Bus daugiau)

Nei akių, nei ausų, o aklaus vedžioja. (Lazda)

Be kirvio, be gražio, be medžio, o pastato tiltą. (Saltis)

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, nekuomet nesantį, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Rukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos poveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ SVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerinti autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vėrtiniai ir vokiečių kalba. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LĖMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie asmeninį ir vietinį neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINĖS NOVELĖS, M. Žosėnko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2. Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UŽ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmeniską dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAM 4 MĖNESIUS UŽ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platino vajuos talką!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Užsaku Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platino vajuos proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėjamus _____ dol. Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Platino vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

Id yur node stuffed up?

Get instant relief

with BENZEDREX

INHALER

nasal decongestant

SVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BUTINI KRIKSCIONIŲ

NAUJAS DANGUS IR NAUJA ŽEMĖ

Izaijo 65:17, 18 mes skaitome: "Štai aš sutveriu naują dangų ir naują žemę. Jūs džiaugsitės ir linksminsitės per amžius tais, kuriuos aš sutveriu". Šioje vietoje pranašas nekalba apie aukščiausių dangų, kuriame yra Dievo sostas, kaip parašyta Iza. 66:1: "Dangus mano sostas, žemė gi mano pakojis". Psal. 102:26, 27 skaitome: "Tu, Viešpatie, pradėjai kurti žemę, dangus tavo rankų darbas. Jie pražūs, jie visi pasens kaip apdaras ir tu permainsi juos, tu gi pasilieki". Čia kalbama apie padanges arba orą, kuriame dabar viešpatuoja "oro kunigaikštis" šėtonas ir jo piktieji angelai. Žemė gi reikiama visuomeninė tvarka. Apie tą simbolišką dangų ir žemę kalba Izaijas 5:16: "Dangus sutirps kaip dūmai ir žemė susidės kaip drabužis". Dar skaitome 2 Petro 3:12, 13: "Dangus sudegintas pragai ir elementai ugnies karštyje sutirps. Bet mes laukiame naujo dangaus ir naujos žemės, kuriuose gyvena teisybė".

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Murikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepė, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics

Medicinos direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71 St. Tel. 737-5142
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. azal susitarimą, Jūdyryta tūc

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET
Val. antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 6-7 val. vak.
Ofiso, telefonai: 776-7430
Rezidentijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydoma praktika, spec. MOTERŲ ligos

Ofisas 2657 WEST 57th STREET
Tel. PR 8-1222
OFISO VAL.: pirmą, antrą, trečią
ir penktą, 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
nuo 2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDE-PROTEZISTA
Aparatai - Protezai. Mod. bar
dėžės. Speciali pagalba klijams
(Arch Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-11
2800 West 63rd St., Chicago, IL 60621
Tel.: PR 8-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidinai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERBAS
Tel. WA 5-8043

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5994

Dagys "Ejau į jūrą ir pavargau" (Medis)

J. KUTRA

STEIGIAMOJO SEIMO SUKAKTIS

(Tęsinys)

Visiems atsisotus, A. Stulginskis pasiūlė šio teksto Lietuvos nepriklausomybės proklamaciją: "Lietuvos Steigiamasis Seimas, reikšdamas Lietuvos žmonių valią, proklamuoja esant atstatytą nepriklausomą Lietuvos valstybę, kaip demokratine respublika, etnografinė sienomis ir laisva nuo visų valstybių ryšių, kurie yra buvę su kitomis valstybėmis". Ši deklaracija buvo priimta, smarkiai visiemis plojant, vienu balsu. Sugiedamas Tautos himnas. Ši Deklaracija patvirtino 1918 II 16 d. nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Po trumpos pertraukos Seimas išrinko savo sekretoriumi atstovą L. Natkevičių (VL). Šia neįtikėtinai posėdyje neoficialiai dalyvavo Vilniaus ir Klaipėdos krašto atstovai. — Visa Lietuva gegužės 15 d. iškilmingai atšventė Steig. Seimo atidarymą. Visur vyko pamaldos, plevėsavos Lietuvos trispalvė, skambėjo varpai.

DARBŲ PRADŽIA LAIKINOJI KONSTITUCIJA
1920 m. gegužės 17 d. Seimas pradėjo savo darbus. Posėdžiavo buv. rusų gimnazijoje, vėliau Aušros mergaičių gimnazijoje. Seimo gatvė (prie prezidentūros).

1920 m. gegužės 17 d. Seimas pradėjo savo darbus. Posėdžiavo buv. rusų gimnazijoje, vėliau Aušros mergaičių gimnazijoje. Seimo gatvė (prie prezidentūros).

Turkey For Dinner

by Martha Logan

For dinner sometime soon, prepare a frozen Butter Basted Swift's Premium Turkey Roast with Giblet Gravy as directed on the package. Serve it with Apple-raisin Stuffing and garnish the turkey platter with spicy apple rings.

To make the rings, core 6 small red-skinned apples and slice into 12 half inch slices, saving the tops and bottoms for the Apple-raisin Stuffing. Brush slices with lemon juice and place in a shallow baking dish. Combine the grated peel from one lemon and the juice from half a lemon, 1/2 cup water, 1/4 cup each granulated and brown sugars, 1/4 teaspoon cinnamon, and 1/8 teaspoon each ground cloves and nutmeg, bring to a boil and simmer about 10 minutes. Pour over apple slices. Bake with the roast in a 375°F. oven 20 to 25 minutes. Cut rings in halves and arrange around roast with sprigs of parsley.

Apple-raisin Stuffing

Yield: 4 servings (4 cups)

3 cups seasoned dry bread cubes for stuffing	1 egg, beaten
1 cup diced red apple (unpared)	1 teaspoon grated orange peel
1/2 cup raisins	Juice from grated orange plus water to make 1 cup liquid
3 tablespoons melted butter	

Place bread cubes in large mixing bowl. Combine remaining ingredients and add to bread cubes. Toss to combine. Place mixture in a 1 quart casserole, rubbed with butter. Bake uncovered with roast in a 375°F. oven for about 30 minutes.

ku buvo išrinktas dr. K. Grinius. Prezidento pareigas perėmė iš A. Smeonos St. Seimo pirmininkas — A. Stulginskis.

Tų dviejų frakcijų susitarimas, vykstant sunkioms deryboms su Sov. Rusija, parodė partijų politinę išmintį ir gilų patriotizmą. Visuomenė pradėjo reikšti didesnę pasitikėjimą savo valdžia, krašte pakilo nuotaika.

Dr. K. Grinius savo deklaracijoj pabrėžė, kad pirmoje eilėje bus stengiamasi bežemių ir mažžemių aprūpinti žemę, suvalstybinti didelius dvarus, miškus ir atvirus vandenius. Švietimo srityje bus siekiama visuotinio — privalomo mokymo. St. Kairys, labai jau revoliuciniškai nusiteikęs, pareiškė — "Kuriasi nauja tvarka ir jos kūrėjų yra socialistinis pasaulio proletariatas — SD uždavinys yra palengvinti jam kelią". Net ir KD frakcijos lyderis — M. Krupavičius paskelbė kovą kapitalizmui, kuris turi būti pakeistas kooperatine sistema. Žemė turi priklausyti tiems, kurie ją dirba. Pabrėžė savos valios svarbą.

Dr. K. Grinius kabinetas netelsdamas ėmė tvarkyti santykius su kaimynais, siekti visų valstybių Lietuvos pripažinimo de jure. Pirmoji Lietuva pripažino Vokietiją. Po derybų buvo pasirašyta taikos sutartis su Sov. Rusija, ratifikuota 1920 m. rugpjūčio 6 d. Pagal sutartį Lietuva turėjo atgauti ne tik Vilnių, bet ir Gardiną su Lyda (bet šios dvi sritys Lietuvai nebuvo grąžintos).

Su Latvija vyko sunkios derybos dėl sienų, ypač dėl Palangos ir Alūkstos sričių (pastaroji pasiliko Latvijai). Pagaliau arbitražu buvo sienos sutartos. Sutartis pasirašyta 1920 m. rugpjūčio 28 d. Su džiaugsmu St. Seime buvo sutikta žinia, kad ir JAV-ės 1922 m. liepos 28 d. pripažino Lietuvą de jure. Tai buvo JAV-se gyvenančių lietuvių didelių pastangų rezultatas. — Buvo ratifikuotas Tarp. Teismo statutas.

(Bus daugiau)

PELENAI UZVERCIA

KELIAS VALSTIJAS

TOUTLE, Wash. — Sekmadienį prasiveržęs šv. Elenos ugnikalnis išleido į mylios aukštumą labai didelius pelenų debes, kuriais apklėta kelias gretimias valstijas.

Pati Washingtono valstija kai kuriose vietose apklėta 6-8 colių gilio baltų pelenų klotu, kuris trukdo keliauti ir vaikščioti laukais. Iškritusi medžiaga labai panaši į pudrą. Chemikai nori ją ištirti ir nustatyti, ar ji bus pavojinga laukams ar gyvuliams.

Pakilę debesys pasiekė Idaho, Montana ir Wyoming valstijas ir vėjo nešami toliau į rytus. Vietomis iškrito rudos spalvos pelenai. Vietomis jie siekia pusę colio storio, o kitur sluoksnių yra storesnis.

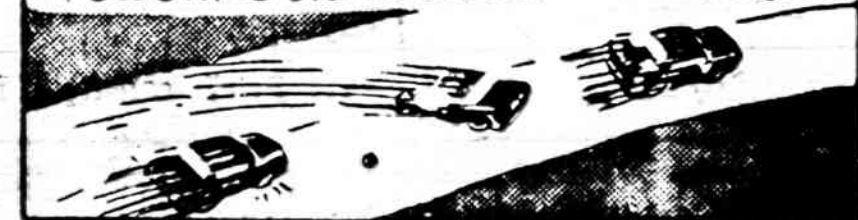
KOALICINĖ VYRIAUSYBĖ

KOVOS DĖL LAISVĖS

Krikšč. demokratų ir valstiečių laudininkų. Seimas frakcijos nutarė sudaryti koalinę vyriausybę. Ministru pirminin-

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED STAY IN
THE RIGHT LANE.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LaFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1338 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET RRepublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMO VALANDOS
Visos programos iš WOPA

1496 EIL. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 4:00-4:30 val. vak. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryt.

Vedėja Aldona Daukus
Telef. HEmlock 4-2412
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WOPA stoties, bangos 1490 AM.

St. Petersburg, Fla. 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties 1110-AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

VOKIETIJA (1945-1949)

(Tęsinys)

Aplankę dar vieną kitą nereikšmingą vietovę, atvykome į Garmishą Garmische yra aukščiausias Vokietijos kalnas. Įsigeidėme į juožvažiuoti, bet nebuvo taip lengva patekti į traukinį, kuris veža į kalną, turėjome laukti ryto. Traukinys išėjo anksčiau rytą, todėl nežinome, kaip rugpjūčio mėnesio 19 dienos šaltos nakties, mes sėdėjome per naktį prie stoties durų ir laukėme. Į kalną užvažiuoti buvo daug norinčiųjų, bet skaičius ribotas ir nevisiems pavyksta patekti į traukinį. Prieš rytą prisirinko daug norinčiųjų važiuoti į kalną ir prasidėjo spūstis. Šiaip taip įsispraudę tarp minios įslinkome ir nusipirkę biilietus susėdome į vagonus. Už biilietai į kalną sumokėjome po 26 markes. Garvežio ir vagono ratai buvo nelygūs, bet krumplyti; tokie pat buvo ir bėgiai. Traukinys į kalną kopė pūkno dūmas, palengva; darydamas vingius aplink stacijas kriausius. Juo važiuojant šėlis kilometrų. Nuvažiavę prie lito išlipome iš traukinio ir sulipę į liftą 150 metrų kėlėms aukštyn. Liftas mus nuvežė prie kalno keltuoto (loposelio), kuris stori lina šliauždamas nunešė į kalno viršūnę, vadinama Zugspitz. Lopuselis šliaužė pakrausėmis, tarpukalnėmis ir tarpekliais, o apačioje lopuselio matėsi baugios, plikos, stacionios uolos su astromis briaukais ir smailiais iškilumais. Kalno aukštis nuo jūros lygio yra 2966 metrai (veik 3 kl.). Išlipę ant kalno viršūnės sutikome šaltą ir stiprų vėją. Jis kaukė, švilpė, blaškė ir nešiojo sniego sūkurius; drėbė sniegą ir akis ir plėšė drabužius.

Mes ant apledėjusio tako slydinėjome ir svirdinėjome, bet laikėmės neparginti ir nenusiristi žemyn. Kalno viršūnė priminė aršią viduržiemio dieną, nors buvo tik rugpjūčio 20-tą dieną. Pro debesų proterpas pakalnėje matėsi žaliuojanti žolė, namai, atrodo, degtukų dėžutės dydžio.

Nuo kalno nusileidome pavarų, tais pačiais keliais ir tomis pačiomis priemonėmis. Pernakvojė, kita dieną nuvykome į Shiemsee ežerą.

Chiemsee ežero saloje buvo Verselio pavyzdžio karaliaus pilis. Ji statyta karaliaus Pilypo viešpatavimo metais. Į pilį gal-

ma tik laivu nuplaukti, okio tilto nėra, nes ežeras didelis, o pilis ežero vidurio saloje. Mes plaukėme karaliaus Pilypo laivą. Priplaukę salą išvydome didelę ištaigingą pilį. Pilies fasadas išdekuotas varlių, drižių ir kitekų roplių figūromis, o tos figūros pūrkė ir taškė vandenį aukštyn ir į šonus. Įėjome į rūmus. Be ilgų ir platių koridorių, buvo didelių ir puošnių kambarių. Įspūdingiausias karaliaus miegamasis. Kambarys didelis ir erdvus, jame stovi plati lova, o virš lovos ant plauko, kurio veik nesimato, 450 kampu kabo pakabintas ilgas žvilgantis karlas. Jis pakabintas taip, kad įrisdamas lovoj gulintiam pervertų sirdį. Vadovas pasakojo, kad tas kardas pakabintas karaliui priminti, jog kiekvieną minutę jam gresia pavojus.

Norėjosi aplankyti ir pažiūrėti buvusio Vokietijos vado Hitlerio būstinę. Ji buvo prie Berchtesgardeno. Astaltuoti ir vingiuoti, medžiais ir krūmais apaugusi kalno keliu, pasiekėme Hitlerio būstinę. Jau išlito pamatėme pastatų mastytą. Autobusus sustojo prie Hitlerio rezidencijos. Vaizdas buvo nekoks. Būstinės didžiosios salės ir žemėlapių kambario kampas, bombų buvo numuštas ir lentų gabalai pasikabinę styrojo. Hitlerio būstinė stovėjo aukščiausiai netoli Hitlerio būstinės buvo komendantūra. Iš Hitlerio būstinės ir komendantūros buvo eisenininkų pastatas, kuriame gyveno ir sargybą ejo 1000 patikimų vyrų. Žemiau, antroje Hitlerio būstinės pusėje, buvo užsienių valstybių atstovų ir svečių pastatas ir dar daug visokių visokių pastatų stovėjo tarp žaliuojančių medžių, atrodo, lyg miestas su asfaltuotomis gatvėmis. Hitleriui važiuojant į Berchtesgardeną esesininkai kuodavo kalną ir kelio pakraštį, o radę kokį žmogų, vietoj sušaudydavo. Pastatus pagal meto laivus ir sezonus dažydavo 60 dažų. Taip ir baigėsi mario toji didelė ekskursija.

(Pabaiga)

TRUMPAI

★

— Česlovas Liutikas iš Burwood paylinkės, Sydney, Australija, visuomenės veikėjas, pradžiamokslas prenumeratą, parėmė Naujienų leidimą \$10 auka. Dėkui.

— Ponis Elzė Widra, Fennville, Mich. pradžiamokslas prenumeratą per savo kaimyną, visuomenės veikėją ir spaudos bendradarbį Leo Venckų, paaukojo \$10 Naujienų paramai. Dėkui jai už auką, o p. L. Venckui už vertingą bendradarbiavimą ir informaciją, kuri mus pavertė laimėjimu pasiekė.

— V. Dagilis, Toronto, Ont., be raginimo pratęsdamas prenumeratą, savo gerus linėjimus parėmė \$5 auka. Dėkui. Taip pat dėkui to miesto tautiečių pasinaudojusiam platinimo vėjams lengvatoms ir užsiskaičiusiam Naujienas trečdaliui metų be pavarės prašiusiam ne skelbtai.

— Dėkui A. Andriūniui iš Šiaurės Čikagos už anksčiau prenumeratos pratęsimą, gerus linėjimus ir už \$15 auką.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2751

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IR EUROPOS SANDĖLIJ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2757

V. VALANTINAS

Arthritis Sufferers! Now, Get relief for painful inflammation and protection for your stomach!

For minor arthritis pain, Arthritis Pain Formula has 50% more medicine than ordinary headache tablets. Plus two analgesics for double stomach protection. Try Arthritis Pain Formula, the arthritis specialist, from the makers of Anacin.

Arthritis Sufferers! Now, Get relief for painful inflammation and protection for your stomach!

For minor arthritis pain, Arthritis Pain Formula has 50% more medicine than ordinary headache tablets. Plus two analgesics for double stomach protection. Try Arthritis Pain Formula, the arthritis specialist, from the makers of Anacin.

Arthritis Sufferers! Now, Get relief for painful inflammation and protection for your stomach!

For minor arthritis pain, Arthritis Pain Formula has 50% more medicine than ordinary headache tablets. Plus two analgesics for double stomach protection. Try Arthritis Pain Formula, the arthritis specialist, from the makers of Anacin.

Arthritis Sufferers! Now, Get relief for painful inflammation and protection for your stomach!

For minor arthritis pain, Arthritis Pain Formula has 50% more medicine than ordinary headache tablets. Plus two analgesics for double stomach protection. Try Arthritis Pain Formula, the arthritis specialist, from the makers of Anacin.

Parko bažnyčioje buvo renkamos aukos katalikų labdarybės veiklai Čikagoje. Buvo surinkta \$1,015. (Pareigos biuletenis, gegužės 8 d.)

— Chicago's Balfo 5 skyrius prie Marquette Parko bažnyčios pravedė rinkliavą mūsų vargšantiems broliams sušelpiti. Praėjo gerai ir nemažai priylgų pernykšiai rinkliavai. K. P.

— Kotryna Karvelienė, Stepono Karvelio žmona, gyvenanti Michiganoj, Mich., mirė gegužės 20 dienos rytą. Ji bus laidojama Chicagoje.

ROCKFORDO ŽINIOS

ISVYKA Į GAMTĄ

Gegužės 25 dieną, sekmadienį, RLB ruošia išvyką į gamtą, į Lietuvių klubo parką. Kviečia visus Rockfordo ir apylinkės lietuvius atvykti su šeimomis. 10 val. ryto jus rengėjai sutiks su karšta kava ir sukurto lauzu. Čia galėsite atsivėžtus savo maisto produktus pasišildyti ar apkeptinti. Pasiimkite meskėres, nes bus galimybės pamėginti savo laimę upėje. Jei pasiseks žvejyba, paragausite rūkytos ar keptos žuvies.

Pirmadienį, gegužės 26-ąją, švenčiama Kapų puošimo diena. Susirinkę 10 val. Kalvarijos kapinėse aplankykime ir papuokime savo giminių, draugų ir pažįstamų kapus.

— Birželio mėn. 15 d. Rockfordo šauliai ruošia Joninių laužą su jdomia programa.

Lietuvių klubo pavasarinis piknikas įvyks birželio mėn. 29 d. Klubo parke.

Nepraleiskime progos pabūti gamtoje, kur grynas oras, be triukšmo aplinka, kaip kad yra Lietuvių klubo parke, visus maloniai nuteiks. Jei būtų blogas oras, yra galimybė pasisėsti po stogu.

— O'Hare aerodrome kiekvieną dieną pakyla ir nusileidžia virš 2,000 lėktuvų. Vienam stebėjimui kartais tenka sėkti net penkis nusileidimo takus, todėl nėra ko stebėtis, kad ten pasitaiko ir klaidų.

— Italijos valdžia oficialiai paskelbė, kad Italijos sportininkai Maskvos olimpiadoje nedalyvaus.

TUSČIOS KNYGYNŲ

LENTYNOS

Knygynams nurodyta vienam asmeniui parduoti ne daugiau 2 egz. bet kurio grožinės literatūros leidinio. Tačiau sakoma, kad knyga — graži dovana įvairioms progoms. Tad ką dovanti? Pasižiūrėjus į Vilniaus centrinio knygyno naujų leidinių ir apskritai knygų lentynas, tik vertki norisi. Taip mažai leidžiamą lietuvių literatūros, ypač klasikinių leidinių! O Vakarų Europos klasikinės literatūros palikimo leidimas beveik visai nutrauktas. Matyti, pagal Maskvos teiginį, kad su Vakarų kultūra reikia susipažinti skaitant tik rusiškus vertimus. Toks leidybinis nuostata užpromuotas kompartijos, kurios nurodymus uoliai vykdo dabartinis "Vagos" leidyklos direktorius Pakelūnas ir vyriausiasis redaktorius literatūros kritikas Kazys Ambrasas. Pastarasis visą laiką buvo ir yra kompartijos kirvis literatūroje.

Užtat knygynų ir spaudos kioskų lentynose pilnos L. Brežnevo raštų, kurių liudis neperka ir neskaity. Juos nors vežimu vežk.

(Iš Europos Lietuvio)

— Lietuvių Krikščionių Demokratai Sąjungos (LKDS) konferencija prasidėdė šį šeštadienį 10 val. ryte Marquette Parko parapijos salėje. Konferencija yra atvira visuomenei. Kviečiame dalyvauti.

— Prieš savaitę Marquette

REAL ESTATE

(Namai, Žemė — Pardavinimi) REAL ESTATE FOR SALE | (Namai, Žemė — Pardavinimi) REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMĖS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPITIS Į:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7743

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminėms šeimoms.

• MURINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDOGTI,

nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimų.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

KAIP SUDAROMI

TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna 1739 South Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Kaina \$3.00.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ

SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukurta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti į knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.

Chicago, IL 60629

Knygos kaina — 5 doleriai.

— Maskvos olimpiadoje turėjo dalyvauti 157 valstybių sportininkai, bet, kaip dabar atrodo, du trečdaliai jų nedalyvaus, protestuodami prieš Sovietų įsiveržimą į Afganistaną.

— Praeitais metais Čikagos O'Hare aerodrome nusileido ir pakilo 896,810 lėktuvų.

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI

Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose greit, garantuoti ir sažiningai.

KLAUDIJUS PUMPITIS

4514 S. Talman Ave.

Tel. 927-3559

D E M E S I O

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$120 pusmėnuo automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

GENERAL REMODELING

• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.

FETTINGIS CONSTRUCTION.

7152 So. Kedzie Avenue

Tel. 776-8805

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės

Pardavimas ir Taisymas

2646 West 69th Street

Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMXUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskaičiai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY

F. Zapolski, Agent

3208½ W. 95th St.

Evanston, Ill. 60222

60642 - 424-8654

State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATAS DRAUGLAS VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIZGYS

Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak.

Šeštadieniais nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą.

Telefonuoti 778-8000

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS

Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.

Tel. 776-5162 arba 776-5163

2649 West 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

HELP WANTED — MAI E-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

COOKS

Evenings. Must Apply in Person. Salary Open. Apartment available. Hospitalization insurance.

PARKWAY RESTAURANT

3035 Belvidere, Waukegan, Ill.

336-0222